

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Adami Contzen E Societate Iesv, SS. Theol. Doct.
Commentaria In Qvatvor Sancta Iesv Christi Evangelia**

Contzen, Adam

Coloniæ Agrippinæ, M.DC.XXVI

Quæst 1. Quinam congregandi sunt?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82999](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82999)

§. 1. Caluas ut metum iudicii demeret & carnis
fletum augeret, eos omnes inter Christi allectores
omnes constituit, & non ad reddendam rationem,
sed iudicandum alios informat. l. 2. instit. c. 16. §. 18.
Nemini enim suorum iudicandum affirmat. [Hinc
egregia exortitur, inquit, consolatio, quod penes eum
iudicandum esse, qui nos sibi, in iudicando ho-
minis consorte iam destinavit, tantum abest, ut in co-
dem rationem nostram tribunal sit conscensurus.]
Quid vero inde colligendum sit, quamvis nimium
omnes norint, non ipse tamen dissimulat. [Non mo-
do certe est securitas, quod non ad aliud tribunal si-
nemur, quia redemptoris nostri, a quo salus sit expe-
ctanda. Ergo hunc in finem Pater filium honoravit,
omnia ei iudicium illi deferendo, ut ita conscientis suo-
rum terrore iudicii trepidis consuleret.]

§. 2. Iudicabunt cum Christo electi, verum non est sa-
tis, ut se quisque electum opinetur, & cum sit peccator,
iudicandi sibi partes arroget. Sunt eorum qui vere cre-
dunt, ut ipsi fatentur horrendi saepe & multiplices la-
psum de illis etiam iudicium instituetur, quamvis si-
mulatione superbissimi contumaces, clament sibi
non imputari, quicquid demum peccauerint, imo se
aliter iudices fore minentur. Tantum mali, pra-
ter scriptum patere potuit, ut quavis in peccatis se esse vi-
deant, tamen rationes se ab aliis, neminem a se exactum
esse imaginentur. Haec enim ex illa fiducia orta
sunt Calvinii dogmata. Indubitata divina volunta-
tis notitiam posse sibi suos arrogare. l. 3. instit. c. 2. §. 38.
& §. 39. scire se iustos esse, & in iustitia perseveraturos,
tamen tamen inderet Scriptura. Pro. 20. 9. Quis potest
dicere mundum esse cor meum, purus sum a peccato?
Eccl. 7. 20. Quis scit videri, ne cadat.

§. 3. Audiamus vero mirum in modum augeri, l. 4. instit.
c. 17. §. 1. Nobis securi respondemus, vitam eternam
iudicandi esse, cuius Christus est haeres, nec regnum coe-
lestium, in quo iam ingressus est, posse nobis magis exci-
dere, quam ipsi. Rursum peccatis nostris non posse
magis damnari, quam ipsum. Qua quidem in re
quidam interrogant se, eum iudicem exaquet, res ipsa lo-
quitur, cum omnis Scriptura illam securitatem daret,
& ipsi quia theum sit, profiteri peccatis nostris dana-
rinos non possent. Imo se Christo praefert, quem fingit
vixisse, nosse salutis oblitum, de quo dicam c. 26.
Ernotandum Calvinum de se loqui, se enim credit
etiam, de se solo certus est, de aliis ambigit, electi
autem reprobi sunt.

§. 4. Quod si etiam veram Christi praesentiam &
de coelo descensum credimus, barbara quorundam Lu-
theranorum ubiquitas repudianda est, si enim huma-
nitas Christi deserta, immensa, omnipotens est, non
descendit, non ascendit, ne cognoscitur quidem: non
minus ergo mysterium vltimū, quo omnia finiuntur,
quam natiuitatis, resurrectionis, ascensionis ubique
fuerit tollit. Eadem est enim omnium mysteriorum ratio.

VERSUS 32.
*Et congregabuntur ante eum omnes
gentes, & separabit eos ab inui-
cem, sicut pastor segregat oves ab
hædis.*

QUESTIO I.
Quam congregandi sunt?

§. 1. Sicut ante dixit, omnes Angelos adfuturos, ita
nunc omnes gentes congregandas pronunciat.
Nemo igitur deerit, ab homine primo usque ad vlti-
mum. Omnis inquam creatura rationalis tanquam
Adami Conz. in Euang. Tom. 1.

in supremo, & generalissimo actu iustitiae compare-
bit. Omnes Angeli, boni, mali, homines iusti, iniusti,
fideles, infideles, etiam paruuli, tam illi quos mors in
peccato originali oppressit, quam illi qui gratia Dei
per sacramenta sunt iustificati. Nec aderunt modò,
sed omnes omnium causam mira Dei virtute cognos-
cent, datamque de se aliisque omnibus Dei senten-
tiam approbabit.

Cum enim ea causa iudicium instituitur, ut Dei
iustitia, patientia, misericordia, erga cunctos singulis
patet, nemo ex omnibus erit, qui non conscientia
sua convictus certissime iudicet, in singulorum im-
piorum damnatione Dei sententiam esse iustam, non
modo quod damnet, sed etiam in poenarum culpis
respondentium, & quissima proportionem: quam co-
gnoscere non possunt, nisi omnium factorum, dicto-
rum, cogitatorum perspiciant genera, & varietatem.
Congregabuntur in vallem Iosaphat Joel. 3. 2. Zachar.
14. 4. Facile enim omnes vallis illa, & vicina loca ca-
pient. Sancti enim obviam Christo in aera rapien-
tur, impii in cumulum congregabuntur mox arsiuri.

§. 2. Angeli aderunt testes ministeriorum suo-
rum, & vix cuiuslibet antea acta, iudices etiam erunt,
sed tamen & ipsi iudicandi, ut Richar. art. 1. q. 6. Bo-
navent. in 4. distinct. 47. art. 1. q. 4. ceterique, etiam enim
initio mundi est eorum iudicium peractum, hoc ta-
men priuatum fuit, inter Angelos solos, nunc publi-
ce omnes iudicabuntur, & quidem etiam ab homini-
bus, 1. Corinth. 6. Nescitis quia Angelos iudicabimus. Ma-
los quidem iudicandos docet Petrus Epist. 2. c. 2. Sic
& Clemens. Rom. l. 7. constit. c. 33. Laet. l. 7. c. 26.

Quod si damnantur ab hominibus mali, non est
dubium etiam bonis suo modo decerni premia, seu
iam decreta comprobari. Pari modo etiam sancti, qui
iudicandi sunt, testes erunt, & suo modo iudices. Se-
parabit autem hædos ab ovibus. *וְיִפְרֹד חֲדָד מֵעֵד חֲדָד*
Vnum ab vno. Ita Syrus loquitur.

VERSUS 34. & sequentes.

*Tunc dicet rex his qui a dextris e-
ius erunt. Venite benedicti Patris
mei, possidete paratum vobis re-
gnum a constitutione mundi; esu-
rui enim, & dedistis mihi man-
ducare, sitiui, &c.*

QUESTIO I.

*Qua causa salutis, aut damnationis
proferitur?*

§. 1. Benedictos patris sui vocat; *בְּרָכָה לְיוֹשֵׁעַ*, ut Electio sibi
Originem felicitatis ostendat, Dei nempe beatitudi-
nis. in eos amorem gratuitum a mundi enim constitutio-
ne paratum illis est praedestinatione patris. Quocir-
ca etiam dicit; *possidete*, *ἀρρογοὶ κληρονομήσετε*, tanquam pater-
nam hereditatem adite. Deinde cur donet, expo-
nit, bona eorum opera. *Esuri enim, & dedistis mihi man-
ducare, &c.*

§. 2. Quantumcunque locum istum deprauent *Bona opera*
Sectarii, non tamen efficiunt, ne sibi contradicant, *causa sa-*
vel bonis operibus non dari persuadeant. *luti.*

Nimis enim clare & diserte profiteretur iudex, ideo
se his regnum dare, quia eorum sit beneficentiam ex-
pertus; illis negare, quia sibi egenti non adfuerint.
Nec aliter ipsi qui iudicantur, sententiam intelligunt.
Nam quibus regnum confertur, de causa quarunt,
quando se vidimus esurientes, &c. Idcirco enim se saluari
intelligunt. Qui vero damnantur excusationem præ-
Rr 3 texunt;